

भारत का राजपत्र
The Gazette of India

(EXTRAORDINARY)

(බැංකු සංචිත්)

भाग IX	अनुभाग 1
PART IX	SECTION I
ભાગ IX	અનુભાગ 1

प्राधिकार से प्रकाशित

Published by Authority

ವಾರ್ಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

सं-1 नई दिल्ली, सोमवार, मार्च 15 -1999
No. 1 New Delhi, Monday, March 15, 1999
संख्या १ नवदीकल, नैतिकवार, वृषभ १५, १९९९

चैत्र 1, 1921 (शक)
Chaitra 1, 1921 (Saka)
జైత్ర, १, १९२१ (శక)

ਖੱਡ-17
Vol. 17
ਪੰਜਾਬ ੧੨

Ministry of Law, Justice & Company Affairs

(Legislative Department)

New Delhi, October 20, 1998

ಕಾನೂನು, ನಾಯಂ ಪಂತ್ಯ ಕಂಪನಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮುಂತಾಲಯ

(ବିଧାୟୀଙ୍କ ଜଲାଶୟ)

ನವದೆಹಲಿ, 20ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1998

The Translation in Kannada of the following Acts, namely—(1) The Cine Workers Welfare Cess Act, 1981 (2) The Registration of Foreigners Act, 1939 (3) The Live-stock Importation Act, 1898 (4) The Muslim Women (Protection of Rights on Divorce) Act, 1986 (5) The Antiquities and Art Treasures Act, 1972 (6) The Religious Institutions (Prevention of Misuse) Act, 1988 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be authoritative texts thereof in Kannada under clause (a) of Section (2) of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ఈ కీళకండ అధినియమగళు, ఎందరే—(1) చెలనచిక్క, కేలసగురర కల్లాణ లుపచర అధినియమ. 1981 (2) ఏదేరైయార నోందప అధినియమ, 1939 (3) పెత్తసుషపత్తు అమదీ అధినియమ. 1998 (4) వుస్టిం పుస్టియర (వివాహ విచ్ఛిదనోత్తర హస్తగళ రష్ట్రాన్) అధినియమ, 1986 (5) పురాతన దస్తు మఱ్ఱు కలానిది అధినియమ, 1972 (6) ధామిక సంస్థగళ (దురుపయోగ ప్రతిబింధ) అధినియమ, 1988-ఇవ్వగళ కన్నడ భాషాంతరవన్న రాష్ట్ర పతియవర ప్రధికారద మేరగే ప్రకటిసలాగిదే మఱ్ఱు అధికృత పాతగళ (కేంద్ర కానొనుగళు) అధినియమ, 1973ర (1973ర 51) 2నే ప్రకరణద (కె) ఏండెన మేరగే ఇవ్వగళన్న ఈ అధినియమగళ కన్నడ పాతమెందు భావిస్తేక్కాదు.

ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಲಾ ನಿಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1972

(1972ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 52)

[9ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1972]

ಮರಾತನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಚನ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಮರಾತನ ವಸ್ತುಗಳ ಕಳ್ಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಸದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸುವ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮರಾತನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಡ್ಡಾಯ ಆಜ್ಞಾನೆಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕವಾದ ಇತರ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಇಪ್ಪತ್ತೂರನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ತಿನಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು:-

1. ಇಕ್ಕೆ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಧಿನಿಯಮ, 1972 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕಾದ್ದು.

(2) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

(3) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಉಪಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು. ಆ ಉಪಬಂಧವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಬಗೆಗಿನ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅಧ್ಯೈನತಕ್ಕಾದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) “ಮರಾತನ ವಸ್ತು” ಎಂಬುದು ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂಥ,-

(I) (i) ಯಾವುದೇ ನಾಣ್ಯ, ಶೀಲ್ಪ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಶಾಸನ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಲಾಕೃತಿ ಅಥವಾ ಕುಶಲಕರ್ಮ;

(ii) ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಗುಹೆಯಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಸಾಮಗ್ರಿ;

(iii) ಗತಕಾಲಗಳ ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಕುಶಲಕರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ರೂಢಿಗಳು, ನೀತಿ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಇವುಗಳ ದೃಷ್ಟಾಂತ ರೂಪದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಸಾಮಗ್ರಿ;

(iv) ಇಕ್ತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಸಾಮಗ್ರಿ;

(v) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮರಾತನ ವಸ್ತುವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಸಾಮಗ್ರಿ;

(II) ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಿನಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಅಥವಾ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳಂಥ ಮತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತೆಯ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಯಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ದಾಖಿಲೆ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಚು

- ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(ಬಿ) “ಕಲಾನಿರ್ದಿ” ಎಂದರೆ, ಕಲಾಕೃತಿ ಅಥವಾ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕಲಾನಿರ್ದಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಿದ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಆಗಿರದ ಯಾವುದೇ ಮಾನವ ಕಲಾಕೃತಿ: ಪರಂತು, ಈವಿಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಿತೆಯನ್ನು ಅಂಥ ಕಲಾಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅದರ ಕರ್ತೃವು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ದಲ್ಲ.

(ಸಿ) “ರಘು” ಎಂದರೆ, ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು;

(ಡಿ) “ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ, 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹಾಗೆಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಇ) “ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ 15ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹಾಗೆಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಎಫ್) “ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು” ಎಂದರೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು.

(2) ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂವಾದಿ ಕಾನೂನು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅಧ್ಯುತ್ಸತ್ಕಾದ್ಯು.

3. ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿಧಿಗಳ ರಘ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯನ್ನು ರಘ್ತು ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನುಬದ್ದವಾಗಿರತಕ್ಕಾದ್ಯಲ್ಲ.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಏಜನ್ಸಿಯು, ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯನ್ನು ರಘ್ತು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಅಂಥ ರಘ್ತನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ಯು.

4. 1962ರ ಅಧಿನಿಯಮ 52ರ ಅನ್ವಯ.- ಯಾವ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿಧಿಗಳನ್ನು ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ರಘ್ತು ಮಾಡುವುದನ್ನು 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ. ಆ ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸೀಮಾಸುಂಕ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 - ಇದು ಅಸಂಗತವಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಗೆ ಹೊರತು ಮತ್ತು (ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ 125ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾಗೂ) ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿರಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಥಾ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಹೊರತು ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ಯು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಾದ್ಯು.

5. ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ಯು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಖಿದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಪರವಾಗಿ ಯಾವನೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ, 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಾದ್ಯಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 7.8,12,13,14,17 ಮತ್ತು 18ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, “ಮುರಾತನ ವಸ್ತು” ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ತಿನ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಿದ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿರುವವರುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಪ್ರಾಜೀನ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

6. ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ,-

(ಎ) ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಯೋಜಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗೆಜೆಟ್‌ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂಬುದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು;

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

7. ಲೈಸೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ.- (1) ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಖಿದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯಾವನೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಾದ್ಯು ಮತ್ತು ಅದು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಾದ್ಯು.

8. ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮಂಜೂರಾತಿ.— 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅವನು ಸೂಕ್ತವಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಎಂದರೆ:—

- (ಎ) ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಆ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಅನುಭವ;
- (ಬಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಂಥ ಗ್ರಾಮ, ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ನಗರ;
- (ಸಿ) ಸದರಿ ಗ್ರಾಮ, ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಳೇ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳು:

ಪರಿಂತು, ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ, ಅವನು ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳ (ರಫ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1947 (1947ರ 31)ರ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿರುವ ಹೊರತು, ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ, ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೂಳಿಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಅಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೊಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಹೊರತು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

9. ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ನವೀಕರಣ.— (1) 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸಿದಾರನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ, ಆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೊಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಹೊರತು, ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

10. ಲೈಸೆನ್ಸಿದಾರನು, ದಾವಿಲೆಗಳು, ಘಾಯಾಬಿತಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು.— (1) 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧವಾ 9ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನವೀಕರಿಸಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಧಾರಕನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಾವಿಲೆಗಳು, ಘಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಾವಿಲೆ, ಘಾಯಾಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರು, ಎಲ್ಲಾ ಯೊಕ್ಕ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಧವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವನೇ ಇತರ ಗೆಜೆಟ್‌ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿ, ಅಮಾನತು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ.— (1) ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಿದ ಮೇಲಾಗಲೆ ಅಧವಾ ಅನ್ಯಥಾ.—

(ಎ) 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು, ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಸಂಗತಿಯ ತಪ್ಪಿ ನಿರೂಪಣೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು; ಅಧವಾ

(ಬಿ) ಲೈಸನ್ಸ್ ಧಾರಕನು, ಯೂಕ್ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಆ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿ
ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲುಸಲು ತಪ್ಪಿದ್ದಾನೆಂದು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ
ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಿಂಫಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಮನದಷ್ಟುದರೆ
- ಆಗ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಲೈಸನ್ಸನ್ ಧಾರಕನು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದಾದಂಥ
ಯಾವುದೇ ಇತರ ದಂಡಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಲೈಸನ್ಸ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆ ಲೈಸನ್ಸದಾರಕನಿಗೆ
ಕಾರಣ ತೋರಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಲೈಸನ್ಸನ್ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ
ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿ, ಲೈಸನ್ಸ ಕೊಡುವ
ಅಧಿಕಾರಿಯು 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೈಸನ್ಸನ್ ಸಹ ವೃತ್ತಸ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ
ಮಾಡಬಹುದು.

12. ಯಾರ ಲೈಸನ್ಸಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇತರ
ಲೈಸನ್ಸದಾರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.- 5ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದಾಗ್ನೂ, 11ನೇ ಪ್ರಕರಣದ
ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವಂಥ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಲೈಸನ್ಸ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ,
ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯೋಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸ
ಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ನಿಕಟ ಮೂರ್ಖದಲ್ಲಿ ಅವನ ಒಳಿತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ
ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ
ಮೇರೆಗೆ ಸಿಂಧುವಾದ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವನೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ
ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಆ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು
ತಿಂಗಳಾಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

13. ಇತರರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ. ಅದು
ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದು
ಮತ್ತು ಅಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು
ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಪಜೆನ್ಸಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವೇ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ
ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದೆಂದು
ಪೋಷಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ,-

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಅಥವಾ ಪಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಪಜೆನ್ಸಿಯು,
ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದು ಮತ್ತು ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮರಾಠನ
ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು
ನಡೆಸುವುದು ಕಾನೂನು ಬಧ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ
ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು
ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವು ಸಂಬಂಧಪಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅವುಗಳ ಪ್ರವರ್ತನೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡಕ್ಕೆ
ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊರತು, ಅವು
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಂಡಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1897
(1897ರ 10)ರ 6ನೇ ಪ್ರಕರಣವು, ಅಂಥ ಪ್ರವರ್ತನೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು
ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಿರ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೂ ಹಾಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದ:

ಪರಂತು, 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ
ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸನ್ಸ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿರದೆ ಇದ್ದಾಗ್ನೂ,
ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದ.

(3) ಯಾರ ಲೈಸನ್ಸ್ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ವಿಂಡದ ಪರಂತು ಕದ ಮೇರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯೋಳಗೆ, ಅಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ನಿಕಟಮಾರ್ಹದಲ್ಲಿ ಅವನ ಒಡತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳ ನೋಂದಣಿ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (i) ಕಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ;
- (ii) ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಉತ್ತಮ ಪರಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ, ಭಾರತದೊಳಗಿನ ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪರಿರಕ್ಷಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ;
- (iii) ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುವಂಥ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವಿನ ಒಡತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ, ಅಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವನ್ನು,-

(ಎ) ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು, ಅಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವಿನ ಒಡತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಭರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಯಾವನೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಭರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವು ಅವನ ಒಡತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನ್ಯೇಮು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ
- ನೋಂದಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅಂಥ ನೋಂದಣಿಯ ಗುರುತಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

15. ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ.-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ, ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಲು ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಯೋಚಿಸುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ, ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

16. ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅಜೆ-. (1) 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಜೆಯೊಂದಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳ ಅಥವಾ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುಗಳ ವರ್ಗದ ಸಂಭರ್ಥದಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾಂತ ನೋಂದಾಯಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಮರಾಠನ ವಸ್ತುವಿನ ಘಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆರಕ್ಷೆ ಮೀರದಪ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಜೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ತಾನು ಸೂಕ್ತವಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಗೊಂಡಿರುವ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

(4) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಹೊರತು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17. ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳ ಒಡತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.— ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವಿನ ಒಡತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೇಲ್ಲ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. 14, 16 ಮತ್ತು 17ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.— 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧವಾ 16ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಅಧವಾ 17ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧವಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬರಹದಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧವಾ ಯಾವುದೇ ನಿಕಾಯದ ಒಡತನ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಧವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿರುವ,—

- (i) ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ; ಅಧವಾ
- (ii) ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ; ಅಧವಾ
- (iii) ಪತ್ರಾಗಾರದಲ್ಲಿ; ಅಧವಾ
- (iv) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ

— ಇಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಅನ್ಯಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

19. ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.— (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಆ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಲು ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಅದನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಅದರ ಒಡತೆಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ನೋಟಿಸನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು ಆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು; ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

(3) ಯಾವ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವನೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಡತೆಯನು, ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರೆ, ಅವನು, ಅಂಥ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ತನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಡತೆಯನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಮನದಷ್ಟೂದರೆ ಆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

(4) (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಮನವಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅದು ಸೂಕ್ತವಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ, ಆಕ್ಷೇಪಕನಿಗೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ತರುವಾಯ, ಆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ತೊಂಬತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಧವಾ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಅದರ ಒಡೆಯನಿಗೆ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು, (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಯು (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಅದರ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಈ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನವಾದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು, ಪ್ರಮಾಣೀಕವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಯಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ “ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ” ಎಂದರೆ, ಖೀಚುಗಳ ಸಂದಾಯದ ಮೇಲಾಗಲೆ ಅಥವಾ ಅದಿಲ್ಲದೆಯೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಸ್ಥಳವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿರಲೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳ.

20. 19ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಿದ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಲಾನಿರ್ದಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಸಂದಾಯ.- (1) 19ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ, ಯಾವುದೇ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮೊಬಿಲಿಗನ್ನು ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಿಲಿಗನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧವಿರುವಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಅಂಥ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದಿರುವಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಉಜ್ಜಾನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗಿದ್ದ ಅಥವಾ ಉಜ್ಜಾನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನೆಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಿದ ಮರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿರ್ದಿಯ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ತಜ್ಜಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹ, ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಸೆಸರನನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬಹುದು;

(ಡಿ) ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು ಮುಂದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ನ್ಯಾಯಾಲಯತ ಮೊಬಿಲಿ ಆಗಿರುವುದೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು ವಿವಾದವನ್ನು ಸುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವಂಥ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಿಲಿಗನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದೂ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಐತೀಪ್ರಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಐತೀಪ್ರಯನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ, ಅವನು, ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಹೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) ಆ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಗಳವರಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವಿರುವಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು, ಅಂಥ ವಿವಾದವನ್ನು ತೀಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಅದರ ಮೊಬಿಲಿಗನ್ನು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1940 (1940ರ 10) ರಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರಿಗಿನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಕೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ, ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಾಗ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(i) ಯಾವ ದಿನಾಂಕ ಅಥವಾ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕೆ ಆ ಮರಾಠನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯ ಸೇರಿರುವುದೂ ಆ ದಿನಾಂಕ ಅಥವಾ ಆ ಕಾಲಮಾನ;

(ii) ಮರಾಠನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯ ಕಲಾತ್ಮಕತೆ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಮರಾಠತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಹತ್ವ;

(iii) ಆ ಮರಾಠನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯ ಅಪೂರ್ವತೆ;

(iv) ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಂಥ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೂಂಡ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು ಆ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908ರ (1908ರ 5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ದಾವಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಚನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ತಪಥ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷೀಪನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.

(ಡಿ) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೋರುವುದು; ಮತ್ತು

(ಇ) ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಮೀಷನ್ ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು.

21. ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತೀಮಾರ್ನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲುಗಳು.-

(1) 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ 9ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 11ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತೀಮಾರ್ನದಿಂದ ಅಥವಾ 16ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ತೀಮಾರ್ನದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನಿಗೆ ಆ ತೀಮಾರ್ನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹೊಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಪೀಲನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಅದು ಸದರಿ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯ, ಅದು ಸೂಕ್ತವಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ಐತೀಮಾರ್ನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲುಗಳು.- 20ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಧ್ಯಸ್ಥನ ಐತೀಮಾರ್ನನ ಮೂಲಕ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನಿಗೆ ಐತೀಮಾರ್ನನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ, ಅವನು ಯಾವ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹೊಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಅದು ಸದರಿ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯವೂ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

23. ಪ್ರಮೇಶ, ಶೋಧನೆ, ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಗಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ವಿಜಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಗಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ,-

- (i) ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಶೋಧಿಸಬಹುದು;
- (ii) ಯಾವ ಮೂರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶಂಕಿಸುವನೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಮೂರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತರುವಾಯ, ಹಾಗೆ ಅಭಿಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೂರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯನ್ನು ನಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಅದರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.
- (2) ಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1898ರ (1898ರ 5) 102 ಮತ್ತು 103ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಗ್ರಹಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

24. ಒಂದು ವಸ್ತು ಮೂರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಅಥವಾ ಹಸ್ತಪ್ರಾಣಿ, ದಾಖಿಲೆ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಚು, ಮೂರಾತನ ವಸ್ತುವೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಹೀಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಭಾರತ ಮೂರಾತಕ್ಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಭಾರತ ಮೂರಾತಕ್ಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ, ಭಾರತ ಮೂರಾತಕ್ಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕನ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಫ್ಫಿಸರಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಭಾರತ ಮೂರಾತಕ್ಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯ ತೀವ್ರಾನವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

25. ದಂಡ.- (1) ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಆಗಲಿ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಮೂರಾತನ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಲಾನಿಧಿಯನ್ನು ರಘ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ರಘ್ತು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವನು, 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೂಲಕ ಅನ್ವಯಿಸಲಾದಂತೆ ಸೀಮಾ ಸುಂಕ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962 ರ 5)ರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅವನು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದಂಡಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯ ನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 5ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ 12ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ 13ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ 17ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ, ಅವನು, ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರದರಿಂದಲೂ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಮೂರಾತನ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮೂರಾತನ ವಸ್ತುವು, ಸರ್ಕಾರವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 10ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ಯಾವುದೇ, ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ಅಥವಾ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಯಾವನೇ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸನ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ, ಅವನು, ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರದರಿಂದಲೂ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

26. ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆ.- (1) 25ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಷನನ್ನು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಅವನ ಮಂಜೂರಾತಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಮೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಯಾವುದೇ ನಾಯಾಲಯವು 25ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದೂರಿನ ಮೇಲಲ್ಲದೆ ಸಂಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಪ್ರಸಿದ್ಧನ್ಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಥವಾ ಮೊದಲನೇ ದರ್ಜೆಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ್ಯ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

27. ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾದ ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ಅಧಿಕಾರ.- ದಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1898 (1898ರ 5)ರ 32ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದಾಗ್ನೂ, ಯಾವನೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧನ್ಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಥವಾ ಮೊದಲನೇ ದರ್ಜೆಯ ಯಾವನೇ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನಿಗೆ, ಸದರಿ ಸಂಹಿತೆಯ 32ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಅವನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕಾನೂನು ಸಮೃತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

28. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆ ಕಂಪನಿಯ ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಯಾವನೇ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ಷಿಯನ್ನು, ಆ ಅಪರಾಧವು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನಂದು ಅವನು ರುಚುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ದಂಡನಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದಾಗ್ನೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಆ ಕಂಪನಿಯ ಯಾವನೇ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮೃತಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮೃತಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ, ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) “ಕಂಪನಿ” ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಘರ್ಮಣ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಅದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಘರ್ಮಣಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ “ನಿರ್ದೇಶಕ” ಎಂದರೆ ಘರ್ಮಣ ಪಾಲುಗಾರ.

29. ಸದ್ಗುಪನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸದ್ಗುಪನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಕೂಷನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಹೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

30. ಇತರ ಕಾನೂನಿಗಳ ಅನ್ವಯವು ಪ್ರತಿಪೇಠಿತವಾಗಿಲ್ಲ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ ಪರಿರಕ್ಷಣೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1904 (1904ರ 7) ಅಥವಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಮುರಾವಸ್ತು ಸ್ಫಳ ಮತ್ತು ಅವಶೇಷಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1958 (1958ರ 24) ಅಥವಾ ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಉಪಬಂಧಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲ.

31. ನಿಯಮ ರಚನಾಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು,-

(ಎ) 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಘರ್ಮಣಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;

(ಬಿ) 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಲ್ಯಾಸೆನ್ಸಿನ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅಜ್ಞಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಜ್ಞಯು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದಂಥ ವಿವರಗಳು;

(ಸಿ) 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಲ್ಯಾಸೆನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂಥ ಅಂಶಗಳು;

(ಡ) 8ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ, ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಯಾವ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ, ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದೋ, ಆ ಫೀಜುಗಳು, ಆ ಅವಧಿ, ಆ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸು ಒಳಗೊಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿವರಗಳು;

(ಇ) 9ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ನವೀಕರಿಸಬಹುದೋ ಆ ಫೀಜುಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಅವಧಿ;

(ಎಫ್) 10ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ ದಾಖಿಲೆಗಳು, ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮತ್ತು ಅಂಥ ದಾಖಿಲೆಗಳು, ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮತ್ತು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದಂಥ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ದಾಖಿಲೆಗಳು, ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದಂಥ ವಿವರಗಳು;

(ಜಿ) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 16ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವಿನ ಭಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿವರಗಳು;

(ಎಚ್) 16ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿವರಗಳು;

(ಒ) 21ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಂತಿಮ ಹಾಡಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ; ಮತ್ತು

(ಜಿ) ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು
- ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುವ ಎರಡು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರದ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಡಬೇಕಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ, ಆ ತರುವಾಯ ಆ ನಿಯಮವು ಸಂದರ್ಭನುಸಾರ, ಹಾಗೆ ಮಾಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಮಾಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು ಆ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನಂಬಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

32. ನಿರಸನ.- (1) ಮುರಾತನ ವಸ್ತು (ರಘು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1947 (1947ರ 3) ಇದನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಿಂತುಹೋಗತಕ್ಕದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಫೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

33. 1958ರ ಅಧಿನಿಯಮ 24ರ ತಿಂಡಿಪಡಿ.- ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರಕ ಮತ್ತು ಮುರಾವಸ್ತು ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅವಶೇಷಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1958 ಇದರಲ್ಲಿ.

(ಒ) 1ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉಪಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಒ) “ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ”.

(ii) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“ಒಬ್ಬ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶೀರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೋಸುಪುದು.- ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶೀರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು, ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂವಾದಿ ಕಾನೂನು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆಮಾಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖವಂದು ಅಧ್ಯೋಸತಕ್ಕದ್ದು”.

(i) 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) (2) ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ “ಕಡ್ಡಾಯ ವಿರೀದಿ” ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ “ಕಡ್ಡಾಯ ಆರ್ಜನೆ” ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) (3)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, “ಯಾವುವೇ ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೋಲ್ಯುದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿರೀದಿಸುವುದು” ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, “ಅಂಥ ಯಾವುವೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಆರ್ಜನೆ” ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iv) 26ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ “ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅದರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೋಲ್ಯುದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿರೀದಿಸುವುದು” ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ “ಅಂಥ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡ್ಡಾಯ ಆರ್ಜನೆ” ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು “ವಿರೀದಿಸಬೇಕಾದುವು” ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ “ಆರ್ಜನೆಸಬೇಕಾದುಮುದು” ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) (2) ಮತ್ತು (3)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ “ಕಡ್ಡಾಯ ವಿರೀದಿ” ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ “ಕಡ್ಡಾಯ ಆರ್ಜನೆ” ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(v) 28ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉಪ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“(2) ಯಾವ ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧವಾ 26ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಆರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದೊಂದು ಮುರಾತನ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಲಾ ನಿಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1972ರ 20 ಮತ್ತು 22ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ 19ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆರ್ಜನಲಾದ ಯಾವುದೇ ಮುರಾತನ ವಸ್ತು ಅಧವಾ ಕಲಾನಿಧಿಗಾಗಿ ಅಂಥ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವುಗಳು ಅನ್ನಯವಾಗುವಂತೆಯೇ ಅಂಥ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನ್ನಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

*****